

NYTT OM LEGEMIDLER

Refusjon for rivaroksaban (Xarelto) ved akutt koronarsyndrom

Refusjonsberettiget bruk tilsvarer indikasjonen:

Xarelto administrert sammen med acetylsalisylsyre (ASA) alene, eller sammen med ASA og klopidogrel eller tiklopidin, er indisert til forebygging av aterotrombotiske hendelser hos voksne pasienter etter hendelser med akutt koronarsyndrom med forhøyede verdier av biomarkører for hjertet.

Doseringen er 2,5 mg to ganger daglig.

Valg av antitrombotisk behandling i forbindelse med koronarsyndrom (AKS) vil blant annet avhenge av om pasienten får invasiv behandling (PCI). Etter gjennomført PCI (med stent) anbefales ofte dobbelt platehemning med acetylsalisylsyre i kombinasjon med prasugrel eller ticagrelor.

Rivaroksaban er ikke godkjent til bruk sammen med prasugrel eller ticagrelor. Ved behandling av AKS er oppstart med rivaroksaban en oppgave for spesialister.

Valproat – risiko for medfødte misdannelser og utviklingsforstyrrelser

Europeiske legemiddelmyndigheter forsterker nå advarslene mot bruk av valproat hos jenter og kvinner i fertil alder. Barn av mødre som har brukt valproat i svangerskapet har høy risiko for alvorlige utviklingsforstyrrelser og medfødte misdannelser:

- Risikoen for medfødte misdannelser er 10 %.
- Inntil 40 % opplever forsiktig psykomotorisk utvikling.
- Gjennomsnittlig intelligenskvotient (IQ) reduseres med 7–10 poeng.
- Økt forekomst av autismelignende tilstander og ADHD.

Råd til leger

- Valproat skal ikke brukes i behandling av jenter eller kvinner i fertil alder unntatt der det er strengt nødvendig, for eksempel i situasjoner hvor annen behandling ikke har effekt eller ikke tolereres.
- Fordeler må veies nøyne mot risiko ved første gangs forskrivning, når en jente kommer pubertet og når en kvinne planlegger graviditet eller blir gravid.
- Kvinner i fertil alder må bruke sikker prevensjon under behandling med valproat.

Svar på julenøtt om legemiddelgjennomgang

Vi takker for svar og kommentarer til vår lille julenøtt om legemiddelgjennomgang i NYL nr. 23/24. Formålet var å vekke interessen for tiltaket og minne om noen banale, men vanlige feil.

Oppgavene og NYLs knappe format gjør at «fasiten» også blir summarisk. Se juleutgaven for pasienthistorie og oversikt over legemidler.

Vår vurdering av pasientene:

Kvinne 76 med hjertesvikt etter infarkt:

Voltaren (diklofenak) er kontraindisert ved hjerte- og karsykdom på grunn av økt risiko for arterielle tromber. Generelt gir NSAIDs økt blødningsfare i kombinasjon med platehemmere. NSAIDs kan forverre hjerte- og nyresvikt og kombinasjon med ACE-hemmere og ARB øker denne risikoen. Kneartrosen kan behandles med Paracetamol, lokale kortikosteroid-injeksjoner, tilpasset fysisk aktivitet og eventuelt proteskirurgi.

Mann 88 med moderat Alzheimer:

Haldol (haloperidol) og andre nevroleptika gir alvorlige bivirkninger og har tvilsom effekt på uro hos eldre og demente. Vallergan (alimemazin) har antikolinerg effekt som svekker effekten av Aricept (donepezil) og kan gi svekket kognisjon og forvirring. Paracetamol og miljøtiltak kan ha gunstig effekt på søvn og uro hos demente. Effekt og bivirkninger av Aricept bør evalueres regelmessig.

68 år gammel kvinne med diabetes type 2:

eGFR: 30 tilsier moderat til alvorlig nedsatt nyrefunksjon. Metformin er kontraindisert på grunn av risiko for alvorlig laktacidose. Alternativ peroral behandling eller insulinbehandling er påkrevet. Pradaxa (dabigatran) er kontraindisert på grunn av alvorlig blødningsfare. Hun skal fortsatt ha antikoagulasjon (CHA2DS2VASc: 4) i form av warfarin.

78 år gammel mann med angst og ryggsmerter:

Kombinasjon av diazepam, zopiklon og opioid har trolig bidratt til fallet. Tramadol gir risiko for serotoninergt syndrom i kombinasjon med escitalopram. Nedtrapping og seponering av diazepam, zopiklon og tramadol bør vurderes. Gi paracetamol mot smerter. Fysisk aktivitet og sosial stimulering kan bedre ryggsmerter og depresjon. Melatonin eller en liten dose oxazepam (kort halveringstid) mot søvnvansker kan forsøkes.

Vinner av gavekort blir publisert i NYL nr. 2.

